

Інформаційна довідка
щодо проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про
адміністративні правопорушення щодо відповідальності у сфері
кінематографії»
*(реєстр. № 12383 від 07.01.2025)**

Анотація. В Інформаційній довідці розглянуто питання посилення відповідальності за демонстрування або розповсюдження фільмів без внесення до Державного реєстру фільмів, порушення умов розповсюдження та демонстрування фільмів, установлених законодавством про кінематографію, недотримання посадовими особами, громадянами – суб'єктами кінематографії квоти демонстрування національних фільмів під час використання національного екранного часу в контексті законопроекту (реєстр. № 12383 від 07.01.2025) (далі – законопроект).

Ключові слова: Державний реєстр фільмів, кінематографія, демонстрування, розповсюдження, квоти, національний екранний час, штраф, відповідальність, органи управління кінематографією.

Вступна частина. Метою законопроекту є посилення відповідальності за демонстрування фільмів або розповсюдження фільмів без внесення до Державного реєстру фільмів, недотримання квоти демонстрування національних фільмів при використанні національного екранного часу, посилення штрафних санкцій у разі недотримання демонстраторами фільмів, які не є суб'єктами у сфері аудіовізуальних медіа, квоти демонстрування національних фільмів при використанні національного екранного часу.

У зв'язку з цим пропонується внесення змін до статей 164⁶–164⁸ Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) щодо посилення відповідальності демонстраторів фільмів та до статті 255 КУпАП у частині надання права посадовим особам органів управління кінематографією складати протоколи про адміністративні правопорушення.

З огляду на викладені в законопроекті пропозиції, вважаємо за доцільне зазначити таке.

Основна частина. 31 березня 2023 року набув чинності Закон України «Про медіа», яким внесено зміни до статті 15 Закону України «Про кінематографію», де встановлено, що виробники, дистриб'ютори (прокатники) фільмів, кінокопіювальні підприємства, фонди фільмів, архіви кіно-, фото-, фонодокументів мають право на розповсюдження, а кінотеатри, кіноустановки, відеоустановки, медіа мають право на демонстрування національних та іноземних фільмів на будь-яких видах носіїв зображення, виключно за умови внесення фільму до Державного реєстру фільмів. Водночас нормативно скасовано видачу державних посвідчень на право розповсюдження і демонстрування фільмів.

Чинним КУпАП встановлено, що розмір штрафу, який може бути накладено на суб'єктів кінематографії за недотримання квоти демонстрування національних фільмів при використанні екранного часу, не перевищує дев'яноста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (частина 3 статті 164⁶, частина 3 статті 164⁸), а за вчинення тих самих дій повторно протягом року після застосування заходів адміністративного стягнення – не перевищує ста

п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (частина 4 статті 164⁶, частина 2 статті 164⁸). За таких обставин, на думку законодавця, сума штрафу є абсолютно незначною та потребує суттєвого збільшення.

У зв'язку з цим законопроект передбачається збільшення розміру штрафу для демонстраторів фільмів за вчинені ними правопорушення майже у десять разів, а саме від 1000 до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян – для посадових осіб, громадян – суб'єктів кінематографії (крім суб'єктів у сфері медіа), а за вчинення тих самих дій повторно протягом року після застосування заходів адміністративного стягнення пропонується збільшити розмір штрафу майже у двадцять разів, від 2000 до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Водночас розмір суспільної небезпеки від такого правопорушення не узгоджується із запропонованими санкціями, що зумовлює потребу їх перегляду. Таке збільшення штрафів не враховує вимог статті 33 КУпАП щодо встановлених критеріїв накладення адміністративного стягнення, виходячи з характеру вчиненого правопорушення, особи порушника, ступеня його вини, майнового стану, обставин, що пом'якшують і обтяжують відповідальність. Суми штрафів мають відповідати принципу пропорційності адміністративного стягнення та рівню суспільної шкідливості вчиненого правопорушення, його поширеності, конкретним обставинам вчинення та негативним наслідкам, які воно завдає встановленому порядку управління, власності та правам громадян.

У подальшому недотримання зазначених принципів може призвести до оскарження та скасування рішень про накладення адміністративних стягнень у судовому порядку, що перешкоджатиме досягненню мети законопроекту – притягненню до адміністративної відповідальності за передбачені в ньому порушення.

Частиною першою статті 26 Закону України «Про кінематографію» встановлено, що особи, які винні в порушенні законодавства про кінематографію, несуть відповідальність згідно із законодавством України. Частина друга статті 26 цього Закону визначає, що юридична особа (крім суб'єктів у сфері аудіовізуальних медіа), яка здійснила розповсюдження та/або демонстрування фільму, одним із учасників якого є фізична особа, включена до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці, оприлюдненому в установленому порядку, несе адміністративно-господарську відповідальність у формі штрафу в розмірі від десяти до п'ятдесяти мінімальних заробітних плат.

За таких умов розмір запропонованих штрафів має бути узгоджено як на рівні КУпАП, так і статті 26 зазначеного Закону, що потребує внесення відповідних змін, зокрема встановлення розміру штрафів у прив'язці до неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а не мінімальних заробітних плат за вчинення вказаних адміністративних правопорушень.

Також законопроект пропонується позбавити посадових осіб Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення права складати протоколи про адміністративні правопорушення за статтями 164⁶–164⁸ КУпАП, і надати це право виключно посадовим особам органів управління кінематографією в особі Державного агентства України з питань кіно та місцевих органів управління кінематографією. Такі ініціативи потребують одночасного

узгодження з розділом VIII (Відповідальність за порушення законодавства у сфері медіа) Закону України «Про медіа» (статті 97, 101, 110, 112).

Висновок. У рамках удосконалення основних засад державної політики у сфері кінематографії доцільним є доопрацювання законопроекту в частині узгодження розмірів запропонованих штрафів та ініціювання уніфікації й приведення інших законодавчих актів у відповідність до запропонованих змін.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

**Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*